

**Узагальнення
знань з теми
«Вуглеводні»**

Дайте відповіді на питання

1. Назвіть основні класи вуглеводнів.
2. Які речовини називають гомологами?
3. Які загальні формули алканів, алкенів, алкінів?
4. Визначте клас відповідних речовин:
а) CH_4 ; б) C_2H_2 ; в) C_3H_6 ; г) C_4H_{10}
5. Які типи реакцій характерні для:
а) алканів; б) алкенів, в) алкінів
6. Які речовини мають кратні зв'язки:
а) C_2H_4 ; б) C_2H_6 ; в) C_3H_8 ; г) C_4H_6

I варіант

1. Вкажіть зв'язок між атомами Карбону у молекулі етину:

- а) одинарний;
- б) подвійний;
- в) два подвійні;
- г) потрійний

2. Вкажіть суфікс, що використовується в назвах алкенів :

- а) -ан;
- б) -ін;
- в) -ен;
- г) -ол

II варіант

1. Вкажіть мономер, що використовується для добування поліетилену:

- а) пропен;
- б) метан;
- в) етан;
- г) етен

2. Яка загальна формула алкінів?

- а) $C_n H_{2n-2}$;
- б) $C_n H_{2n+2}$;
- в) $C_n H_{2n+4}$;
- г) $C_n H_{2n}$

I варіант

3. Молекулярна формула пропену:

4. У якій речовині є кратні зв'язки?

а) метан;

б) пропан;

в) етин;

г) бутан

II варіант

3. На першій стадії приєднання водню до етину утворюється:

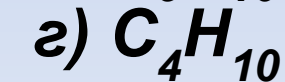
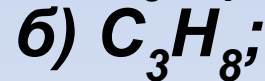
а) пропен;

б) етан;

в) етен;

г) пропан

4. Яка речовина належить до алкенів?

I варіант

5. Скільки спільних ковалентних електронних пар є між атомами Карбону в молекулі етену?

- а) одна;
- б) дві;
- в) три;
- г) чотири

6. Яка загальна формула алкенів?

- а) $C_n H_{2n-2}$
- б) $C_n H_{2n+2}$
- в) $C_n H_{2n+4}$
- г) $C_n H_{2n}$

II варіант

5. До якого типу реакцій належить відноситься реакція етину з воднем ?

- а) обміну;
- б) заміщення;
- в) приєднання;
- г) розкладу

6. Молекулярна формула пропіну:

- а) $C_3 H_6$;
- б) $C_3 H_4$;
- в) $C_2 H_6$;
- г) CH_4

I варіант

7. На першій стадії приєднання водню до етину утворюється:

- а) пропен;*
- б) етен;*
- в) етан;*
- г) пропан*

8. Алкени вступають у реакції з:

- а) HCl;*
- б) CO₂;*
- в) C₂;*
- г) H₂O*

II варіант

7. У якій речовині є кратні зв'язки?

- а) пропан;*
- б) етен;*
- в) метан;*
- г) бутан*

8. Алкіни вступають у реакції:

- а) приєднання;*
- б) термічного розкладу;*
- в) заміщення з галогенами*

ЗАВДАННЯ ГРУПІ (І РІВЕНЬ)

1. Розподіліть по класам і назвіть речовини:

а) C_2H_2 ; б) C_3H_8 ; в) C_6H_{12} ; г) CH_4 ; д) C_4H_6

2. Встановіть відповідність між структурною формулою і назвою сполуки:

1) $CH_3 - CH = CH_2 - CH_2 - CH_3$; а) пентан;

2) $CH_2 = CH_2 - CH_2 - CH_3$; б) бутин;

3) $CH \equiv C - CH_2 - CH_3$; в) бутан;

г) пентен

3. Допишіть рівняння реакцій:

підказка

а) $CH_4 + Br_2 \rightarrow$

див. насичені вуглеводні

б) $C_3H_8 + O_2 \rightarrow$

реакція горіння

в) $C_2H_4 + Cl_2 \rightarrow$

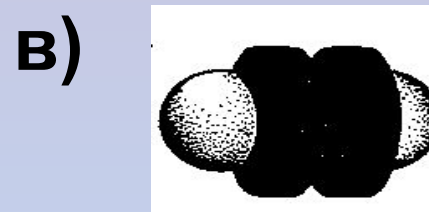
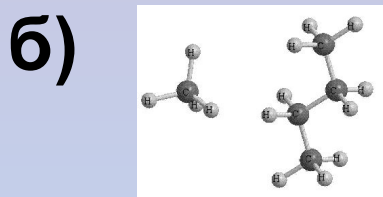
див. приєднання до етилену

г) $C_2H_2 + H_2 \rightarrow$

див. властивості ацетилену

ЗАВДАННЯ ГРУПИ (II РІВЕНЬ)

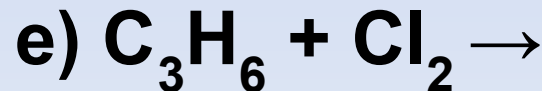
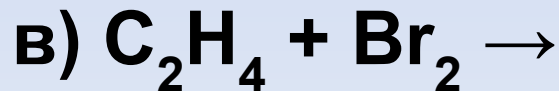
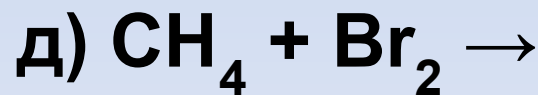
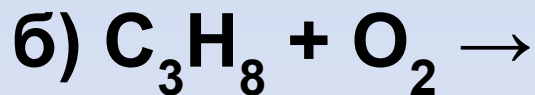
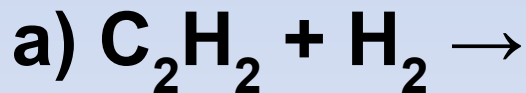
1. Визначіть речовини, встановіть клас сполук, складіть їх структурні формули:

2. Складіть структурні формули речовин:

а) 1-пропін;   б) 2-бутен.

3. Допишіть рівняння реакцій, встановіть тип реакцій, назвіть речовини:

ЗАВДАННЯ ГРУПИ (III РІВЕНЬ)

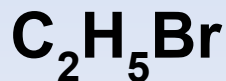
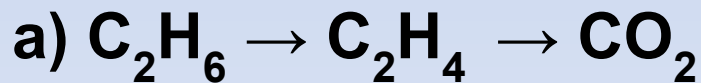
1. Розподіліть по класам і назвіть речовини:

а) б) C_3H_8 ; в) г) C_3H_4 ; д) C_4H_6 ; е)

2. Встановіть відповідність між класом вуглеводню і типом хімічної реакції:

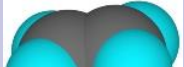

1) заміщення з бромом;	а) пропін;
2) приєднання хлору;	б) бутан;
3) полімеризація;	в) бензен;
	г) етен

3. Здійсніть перетворення, вкажіть тип реакцій, назвіть речовини:

ЗАВДАННЯ ГРУПІ (IV РІВЕНЬ)

1. Розподіліть по класам і назвіть речовини:

а) C_3H_8 ; б) C_3H_4 ; в) г) д) C_4H_6 ; е)

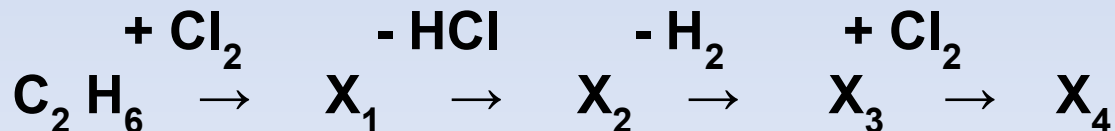
2. Встановіть відповідність між класом вуглеводню і типом хімічної реакції:

1) полімеризація;	а) ацетилен;
2) заміщення з хлором;	б) пропан;
3) приєднання бромів;	в) етен;
	г) бензен

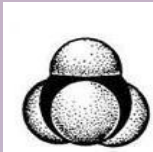

3. Встановіть послідовність типів реакцій для здійснення перетворення *Алкан* → *галогенпохідне алкану* → *алкен* → *алкін* → *вуглекислий газ*:

а) гідрогалогенування;	б) дегідрування;	в) горіння;
г) дегідрогалогенування;	д) галогенування.	

4. Здійсніть перетворення, назвіть речовини:

Порівняльна таблиця

№ п/п	Назва	Клас вуглеводню	Загальна формула	Будова	Хімічні властивості	Якісне визначення
1. CH_4	метан	Насичені, алкани	$\text{C}_n\text{H}_{2n+2}$	тетраедр одинарні зв'язки	Реакції заміщення: $\text{CH}_4 + \text{Cl}_2 \rightarrow \text{CH}_3\text{Cl} + \text{HCl}$ Горіння: $\text{CH}_4 + 2\text{O}_2 \rightarrow \text{CO}_2 + 2\text{H}_2\text{O}$	<u>Стійкі</u> до дії розчинів бромної води та калій перманганату
2. C_2H_4	етен	Етиленові, алкени	C_nH_{2n}	 $\text{C}=\text{C}$ подвійний зв'язок	Реакції приєднання, полімеризації: $\text{C}_2\text{H}_4 + \text{Br}_2 \rightarrow \text{C}_2\text{H}_4\text{Br}_2$ $n\text{C}_2\text{H}_4 \rightarrow (-\text{C}_2\text{H}_4-)_n$	<u>Знебарвлення</u> розчину бромної води і калій перманганату
3. C_2H_2	етин	Ацетиленові, алкіни	$\text{C}_n\text{H}_{2n-2}$	 $\text{C} \equiv \text{C}$ потрійний зв'язок	Реакції приєднання (дві стадії): $\text{C}_2\text{H}_2 + \text{H}_2 \rightarrow \text{C}_2\text{H}_4$ $\text{C}_2\text{H}_4 + \text{H}_2 \rightarrow \text{C}_2\text{H}_6$	<u>Знебарвлення</u> розчину бромної води і калій перманганату